

Kommenteret straffelov – oversigt over pensum

STRFL	§ 119	Truer med vold mod offentlig tjeneste
STRFL	§ 123	Trussel om vold forulemper, eller efter § 260, § 266 eller på anden måde begår strafbar handling
STRFL	§ 158	Falsk forklaring for retten
<ul style="list-style-type: none"> - Afgives søforklaring for en ret, sker det under ansvar efter § 158 - Telekommunikation kan straffes på samme måde som forklaring afgivet under personlig tilstedeværelse i retslokalet - Kun mundtlige udsagn der afgives for retten, er strafbare efter denne bestemmelse. - Om urigtige forklaringer for fogeden <ul style="list-style-type: none"> o En forklaring for en foged kan anses som ”en forklaring for retten”, at fogeden har kompetence til at lade bevisførelsen foregå for sig, jf. U 1973.582 V - Er den afhørte ikke klar over, at han afgiver forklaring for retten i en situation, hvor udsagnet er forbundet med strafansvar, kan der foreligge en uegentlig retsvildfarelse eller en faktisk vildfarelse som udelukker forsæt, jf. Hurwitz. - Faktisk forklaring er når den er bevidst urigtig. - Forklaringen er flask, når det står den afhørte klart, at hans udsagn indeholder en urigtig gengivelse heraf. - Forbrydelsen er i princippet fuldbyrdet, når forklaringen er afgivet - Det er en betingelse for ansvar for medvirken, der typisk foreligger i form af anstiftelse, at anstifteren har forsæt til, at den urigtige forklaring afgives ikke blot på sagens forberedende stadium, men også i retten i form af et strafbelagt udsagn - Reglen om strafnedsættelse i stk. 3 har navnlig urigtige generalieoplysninger for øje, som er uden betydning for det sagsforhold, der er til pådømmelse, men ikke begrænset dertil. 		
STRFL	§ 159	Undtagelsen til § 158
<ul style="list-style-type: none"> - En sigtet er ikke forpligtet til at afgive forklaring i retten, og dette skal oplyses over for ham/hende, jf. rpl § 754, jf. § 752 - Hvis den sigtede afgiver forklaring, og denne er urigtig, fastslår STRFL § 159, at den pågældende er straffri - Vildfarelse mht. Afhøringsituationen kan udelukke forsæt til strafbar falsk forklaring. Dette vil gælde, hvis den afhørte med urette har anset sig som sigtet i en straffesag. - Den, der møder som repræsentant for en tiltalt virksomhed – typisk direktøren – optræder ikke som vidne, men som tiltaltes talerør - Efter ordlyden § 159, stk. 1, 1. Led gælder straffefriheden kun for sigtede i offentlige straffesager - Det andet led i § 159, stk. 1 viser hen til vidneudelukkelsesgrundene i RPL §§ 169 og 170. - ”nærmeste” omfatter i hvertfald ægtefæller, slægtninge i lige linje og søskende; adoptiv- og plejebørn samt adoptiv- og plejeforældre vil i reglen også være omfattet. Bestemmelsen vil yderligere kunne opfatte samlevere, forlovede, andre slægtninge som den pårørende er nært knyttet til, samt nært besvogrede - Urigtige partsforklaringer, der afgives i situationer, hvor parten som vidne ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring, er således klart omfattet af § 159 		

tilbagetræden fra såkaldt kvalificeret forsøg), hvis betingelserne herfor er til stede, og ellers vil være straffri.

- I praksis vil der i reglen bevismæssigt blive statueret det fornødne forsæt, hvor ildspåsættelsen sker under omstændigheder, hvor den nævnte risiko er overhængende og iøjenfaldende (fx ved ildspåsættelse på et beboet hus ved nattetide) og gerningsmanden intet har foretaget sig for at forebygge fare for beboerne.
- Hvor **ildspåsættelse anvendes som middel til drab**, vil der kunne pålægges strafansvar efter både § 180 og § 237, hvor andre end den, hvem drabshandlingen rettes mod, derved udsættes for fare, jf. U 2006.1992 H vedr. Forsøg.
- Bestemmelsens **2 og 3 led** er anvendelig, når ildspåsættelsen sker med forsæt til at forvolde **omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom** eller til at befordre oprør, plyndring eller anden måde sådan forstyrrelse af samfundsordenen, og disse følger indtræder.

STRFL

§ 181

Brandstiftelse

- Efter § 181 straffes dels (stk. 1) forvoldelse af ildebrand på fremmed ejendom uden ejerens samtykke, dels (stk. 2) forvoldelse af ildebrand på egen ejendom eller på fremmed ejendom med ejerens samtykke.
- Om en ejendom skal anses som **fremmed** eller ej, vil sjældent give anledning til problemer.
- Må en i formuefællesskabet værende ejendom herefter i relation til § 181 anses som gerningsmandens egen, vil ansvar efter § 181, stk. 2, næppe kunne pålægges alene under henvisning til gerningsmandens viden om, at ægtefællens boslodskrav eventuelt formindskes som følge af ødelæggelsen.
- For at vidt angår brandstiftelse på egen ejendom kriminaliserer **§ 181, stk. 2**, for det første tilfælde af egentlig **assurancesvig**, altså tilfælde hvor brandstiftelse sker for ved senere fortielse af brandårsagen over for forsikringsselskabet at få en brandforsikringssum udbetalt.
  - o Det skal bevise, at der allerede på ildspåsættelsen var forsæt til forsikringsvig, jf. MEDD 1998.30 V.
- **Stk. 2** omfatter dernæst tilfælde, hvor der ved brandstiftelsen er forsæt til **krænkelse af panthaveres ret** over for den antændte ejendom.
- Med udtrykket "**lignende retsstridigt forsæt**" i **stk. 2** sigtes endelig i almindelighed til "andres til tingen knyttede interesse".
- Om **forsætskravet** i almindelighed bemærkes, at der efter formuleringen af § 181 kræves forsæt i relation til forvoldelse af brand.
- Om de **særlige forsætsproblemer**, som opstår, hvor gerningsmanden er sindssyg i gerningsøjeblikket -> U 1964.360 Ø (ildspåsættelse på egen pantsat ejendom; frifindelse for tiltale efter § 181, stk. 2.)
- Hvor en af § 181, stk. 2, omfattet brandstiftelse er forbundet med et egentlig berigelsesforsæt, absorberer ansvar efter § 181, stk. 2, selvstændigt ansvar herfor i medfør af bestemmelserne i kapitel 28.
- Anvendelse af § 181 forudsætter efter det der anførte, at brandstiftelsen ikke er af så begrænset omfang, at forholdet alene kan anses som tingsbeskadigelse.
- Om afgrænsningen af brandstiftelse over for tingsbeskadigelse bemærkes i øvrigt blot, at det i teorien traditionelt er antaget, at afbrænding af værdipapirer ikke omfattes af § 181.
  - o På den anden side anses afbrænding af (eget) motorkøretøj ifølge fast retspraksis for omfattet af § 181, jf. Fx DIK 1996-98 301 V og U 2007.758 H.
- Om anvendelsen af **stk. 3**, hvorefter **strafforhøjelsesreglen** navnlig er tænkt i tilfælde, som ligger på grænsen af § 180, men ikke kan henføres under denne bestemmelse, fx fordi en ved branden opstået fare for menneskeliv ikke er af den ifølge § 180 krævede konkrete karakter.
- At der foreligger flere forhold til pådømmelse, eller at der er tale om gentagen overtrædelse, kan også tale for anvendelse af stk. 3.

		<ul style="list-style-type: none"> - Skade foreligger, når angrebet har nødvendiggjort lægehjælp, eller når det har medført længere tids sygeleje eller uarbejdsdygtighed. <ul style="list-style-type: none"> o Hævelser, buler, blå øjne, blå mærker, og striber er ikke "skade". - Medens påvirkninger af psyken ikke kan anses for omfattet af § 244, angår § 245, stk. 2, også skade på helbred, således at tilføjelse af psykiske traumer er indbefattet.
STRFL	§ 245 a	Omskæring af kvinder
		<ul style="list-style-type: none"> - Ved kvindelig omskæring ifølge lovforslagets bemærkninger "alle indgreb, hvor der fjernes større eller mindre dele af de kvindelige ydre kønsorganer af kulturelle eller traditionsbestemte grunde". - Der skelnes mellem følgende former for omskæring: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sunnaomskæring, hvor der sker en fjernelse af slimhindefolden over klitoris. 2. Excision, hvor der sker en hel eller delvis fjernelse af klitoris samtidig med en hel eller delvis fjernelse af de små skamlæber. 3. Infibulation, hvor klitoris, de små skamlæber og dele af de store skamlæber fjernes, og de rå sårflader enten sys sammen eller holdes sammen på anden måde, således at der kun efterlades et meget lille hul til vandladning og menstruationsblod. - De er alle omfattet af § 245 a. - Det har traditionelt været antaget, at drengbørn lovligt kan omskæres. Det har nu fået lovstøtte gennem den nærliggende modsætningslutning fra § 245 a.
STRFL	§ 246	Vold med døden til følge
		<ul style="list-style-type: none"> - Når voldudøvelse, der er omfattet af § 245 eller § 245 a, har været af en så grov beskaffenhed eller haft så alvorlige følger, at der foreligger særdeles skærpende omstændigheder, stiger strafferammen efter § 246 til 10 år. - § 256, 1 led, har sit primære anvendelsesområde, hvis offeret har været i livsfare (U 1991.109 H). - Ved bedømmelsen af, om der foreligger særdeles skærpende omstændigheder, er det muligt, at man i nogle af dommenes præmisser kan indlægge, at der er foretaget en helhedsvurdering af sagens faktiske forhold. - Det fremgår af ordlyden, at § 246, 2 led, kan anvendes ved dødens indtræden (fx U 1996.1048 H). <ul style="list-style-type: none"> o Herudover kan § 246, 2 led, anvendes ved alvorlig invalidering. o Fx være i form af hjerneskade, en stort set ubrugeliggjort arm, fuldstændig tab af hørelse, ødelæggelse af begge øjeæbler med total blindhed til følge eller total ødelæggelse af det ene øje. - Det er ikke en betingelse for at anvende § 246, 2 led, at der er tale om varig skade. - Det er en forudsætning for anvendelse af § 246, 2 led, at de alvorlige følger står i årsagssammenhæng med den udøvede vold, er påregnelige og kan tilregnes gerningspersonen som uagtsomme, jf. § 20.
STRFL	§ 247	Tidligere dømt i § 244-46
		<ul style="list-style-type: none"> - Brugen af stk. 1 forudsætter, at de almindelige betingelser for gentagelsesvirkning i § 84 er opfyldt. Stk. 1 forudsætter endvidere, at der enten er begået en overtrædelse af §§ 244-246 eller en anden forbrydelse, "der har været forbundet med forsætligt vold". - Reglen om strafforhøjelse i stk. 2 tog særligt sigte på vold mod hyrevognschauffører. <ul style="list-style-type: none"> o I retspraksis har man fortolket § 247, stk. 2, således, at den omfatter hyrevognschauffører, kontrollører ved fodboldkampe, en frivillig, ulønnet vagt ved friluftskoncert, en festivalvagt, falckreddere, vagtmænd i bowlingcentre og restauranter, inkassatorer. - Volden skal udøves i forbindelse med den relevante erhvervssituation <ul style="list-style-type: none"> o Stk. 2 er anvendelig, selv om voldsudøvelsen sker senere.
STRFL	§ 248	Legmesangreb under slagsmål

- En ulovlig etablering af varetægt kan navnlig forekomme i tilfælde, hvor en person har sat sig i besiddelse af en andens ting for midlertidigt at bruge den eller i den tro, at den er hans/hendes egen, og først derefter beslutter at tilegne sig den.
  - Fra praksis nævnes VLT 1935.15 - beruset taget cykel i den tro, at det var hans egen; næste morgen besluttet at beholde den - § 277)
- § 276 kræver dernæst, at tingen **borttages**, dvs. Egenmægtigt fjernes fra det sted, hvor den befinder sig. Dette er forbrydelsens **fuldbyrdelsesmoment**.
- Hvis borttagelsen sker under vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af vold, skal der i stedet straffes efter § 288, stk. 1, nr. 2. Denne bestemmelse absorberer ansvaret efter § 276 (ctr. TFK 2009.850 Ø)
- Borttagelsen skal være sket **uden besidderens samtykke**.
  - Samtykket forudsætter, at besidderen er i stand til at overskue konsekvenserne af det, hvilket kan være tilfældet, selv om der er tale om børn, sindssyge eller berusede personer.
  - Er samtykket opnået ved tvang, svig eller udnyttelse, falder forholdet uden for § 276 og kan efter omstændighederne medføre ansvar efter §§ 288, 281, 279 eller 282.
  - Samtykke fra en besidder, der ikke er ejer af tingen, udelukker også tyveri. Men den, der i sådanne tilfælde borttager tingen, kan eventuelt straffes for medvirken til underslæb eller for hæleri med hensyn til underslæb. Samtykke fra en ejer, der ikke selv har tingen i sin varetægt, udelukker tyveri.
- Borttagelsen skal ske for at skaffe gerningspersonen eller andre vinding ved tingens **tilegnelse**.
  - Ved tilegnelse forstås, at den pågældende betragter og behandler tingen, som om vedkommende var ejer af den.
    - Fx salg, pantsætning, forbrug, faktisk udnyttelse.
  - Tilegnelse foreligger ikke, hvis gerningspersonen tager eller modtager tingen fra en (formodet) tyv for at aflevere den til politiet (ctr. UG 1975.9) eller til den rette ejer.
  - Borttages en ting med henblik på midlertidig brug er borttagelsen ikke tyveri, men ulovlig brug (brugstyveri), jf. §§ 293, stk. 1 og § 293 a (fx TFK 2003.10 Ø)
- Hvis en ting (som er i varetægt) borttages med forsæt til brug, og gerningspersonen derefter beslutter sig for at beholde den, bør handlingerne bedømmes som ulovlig brug i sammenstødet med underslæb, jf. Fx JD 1936.32 U om cykel.
- Borttagelse af ting, som ligger i et brugsstjålet køretøj, bedømmes i praksis som tyveri, jf. Fx U 1995.948 Ø (genstande fra brugsstjålet bil).
- Sker borttagelsen blot med henblik på **ødelæggelse eller beskadigelse** af tingen, kan forholdet ikke straffes som tyveri, men derimod som tingsødelæggelse efter § 291.
- **Strafferammen mm.** Findes i §§ 285-287.
-
- **Subjektivt** kræves der forsæt til alle led i gerningsindholdet på borttagerens tidspunkt

STRFL	§ 277	Hittegods
		<ul style="list-style-type: none"> - Efter § 277 straffes tilegnelse af en fremmed rørlig ting, der enten er besiddelsesløs (1 pkt.) eller er kommet i gerningspersonens besiddelse på en tilfældig måde (2 pkt.) - Afgrænsningen over for § 278 beror i almindelighed på, om tingen på tilegnelsens tidspunkt er besiddelsesløs eller er i gerningspersonens egen besiddelse. - Om forbrydelsens genstand en fremmed rørlig ting. - Efter 1 led skal tingen ved tilegnelsen være besiddelsesløs. - Efter 2 led er ulovlig omgang med hittegods også tilegnelse af genstande, der ved ejerens forglemmelse eller på lignende tilfældig måde er kommet i gerningsmandens varetægt. <ul style="list-style-type: none"> ○ Tilegnelse af ting, der i øvrigt er i varetægt, straffes derimod som underslæb efter § 278.